

Сваки други водовод у Србији загађен

Са прве стране – То јесте скупа инвестиција, али је неизбежна, с обзиром на то да се у водоводне системе годинама није много улагало. Истраживачи су анализирали и ваздух у Србији. Утврђено је у 2007. години да најмање загађени сумпор-диоксидом били Краљево и Прибој, а најзагађенији Врање и Костолац. Пад загађености ваздуха сумпор-диоксидом у односу на претходну годину забележен

је у Београду, Врању, Зајечару, Косјерићу, Лесковцу, Панчеву и Ужицу, док је у Ваљеву, Звечану, Ивањици, Косовској Митровици, Крушевцу, Нишу, Новом Саду, Суботици загађеност била већа него претходне године.

Најмање чађи је било у Краљевици и Кикинди, а најзагађенија насеља била су Обреновац и Смедерево. Највиша средња годишња вредност емисије тало-

жних материја (честице из издувних гасова) евидентирана је у Зрењанину и Елемиру.

Кад је реч о отпаду, утврђено је да сеоска насеља нису довољно обухваћена организованим сакупљањем смећа, Велики проблем у градским срединама представља и недовољан број возила за сакупљање смећа и распоређености контејнера, као и нерешен начин сакупљања опасног отпада из здравствених установа и индустрије.

Како је казала Кнежевић, од 160 посматраних градских насеља, депонију има 131, али чак 113 депонија се воде као нехигијенске. У сеоским насељима је још неповољнија ситуација, јер од посматрана 3.992 насеља, депонију нема 3.687, па се на тим местима смеће најчешће неконтролисано баца на све стране.

Према анализи квалитета 3.419 узорака површинских и отпадних вода из индустријских погона, 51 одсто узорака је било неисправно и није одговарало одговарајућим правилицима о квалитету отпадних вода, а 34 одсто је било исправно.

Утврђено је и да већина погона, 51 одсто, не пречишћава отпадне воде, а највише погона – 47 одсто, отпадне воде улива у канализационе системе. У површинске воде их улива 43 одсто, док 8,2 одсто погона улива отпадне воде комбиновано односно у оба пријемника.

Највише отпадних вода – 34 одсто потиче из прехранбене индустрије и то у Расинском, Јужнобачком и Моравичком округу.

Н. Ковачевић

Стање животне средине

- Постоји **29,03** одсто високоризичних водовода.
- Најзагађенија насеља сумпор-диоксидом током 2007. године били су **Врање и Костолац**, док је највише чађи било у **Обреновцу и Смедереви**.
- Од **160** градских насеља, депонију има **131**, од којих се **113** воде као нехигијенске.
- Смеће се баца ван села у **3.161** сеоском насељу, у водотокове у **1.858** села и у двориште у **2.436** села.
- Највећи проценат отпадних вода, **34** одсто, потиче из прехранбене индустрије.
- Највећи број улива отпадних вода је евидентиран у Расинском (**72**), Јужнобачком (**60**), и Моравичком округу (**59**)

Б. Кнежевић

За чистије Саву и Дунав

Председавајући Међународне комисије за заштиту реке Дунав Саша Драгин и председавајући Међународне комисије за слив реке Саве Кемал Каркин потписали су јуче Меморандум о разумевању, сарадњи и координацији две комисије.

Драгин, који је српски министар заштите животне средине, изразио је уверење да ће јединство и сарадња две комисије помоћи у решавању проблема људи који живе у сливу Саве и Дунава. Он је, приликом потписивања Меморандума, изразио наду да ће две комисије функционисати као једна и заједнички решавати проблеме проистекле из индустрије и транспорта на два рекама.

Каркин је нагласио да се потписивањем Меморандума, сарадња две комисије подиже на виши ниво као и да ће она подразумевати размену информација и рад на заједничким пројектима.

Међународна комисија за заштиту реке Дунав основана је почетком деведесетих и обухвата 14 земаља у сливу те реке, а Србија је ове године преузела председавање комисији од Румуније. Међународна комисија за слив реке Саве обухвата Словенију, Хрватску, Босну и Херцеговину и Србију и основана је 2005. године, а ове године БиХ завршава трогодишње председавање тој комисији.

Танјуг

„Секопаков” подсетник

- потребно је до 500 година да се разгради једна пластична флаша или кеса
- већина породица баца око 40 килограма пластике годишње која може успешно да се рециклира
- стакло може да се рециклира 100 одсто и да се неограничено пута изнова користи; ако се баца на сметлиште, никада неће бити разграђено
- алуминијумске конзерве могу да се рециклирају и да буду у поновној употреби за само шест недеља
- једна рециклирана конзерва уштеди толико енергије колико телевизор потроши за три сата
- количина енергије која може да се добије из годишњег садржаја једне канте за смеће може да омогући да телевизор буде упален 5.000 сати
- 80 одсто делова аутомобила може да се рециклира
- једна рециклирана стаклена флаша сачува толико енергије колико је потребно компјутеру да ради 25 минута

Програми ЕУ за студенте

Програми студирања ЕУ за студенте у Србији представљени су јуче на Филолошком факултету у Београду. О програмима „Темпус” и „Ерасмус мундус”, захваљујући којима студенти добијају прилику да заврше мастер студије у земљама ЕУ, између осталих, говорили су Жозеп М. Љоверас, шеф делегације Европске комисије у Републици Србији, и професор Стефан Дукањић, међународни координатор за „Темпус” програм.

– Програми „Ерасмус мундус” и „Темпус” добра су прилика да студенти из Србије дођу на неки европски универзитет, стекну квалитетно образовање и нова искуства – рекао је Љоверас.

У Србији се „Темпус” програм спроводи од 2001. године и до сада је кроз различите пројекте уложено 26 милиона евра

у високо образовање у Србији. То је најзначајнији програм Европске комисије који подржава реформу система високог образовања у складу са принципима болошког и лисабонског процеса и реализује се у 27 земаља које нису чланице Европске уније.

Пројекти који су до сада финансирани из овог програма углавном су се односили на реформу и модернизацију студијских програма, увођење европског система преноса бодова, услове студирања, реформу институција, као и различите системске реформе чији је циљ унапређење високог школства у Србији.

Један од основних циљева „Ерасмус мундус” програма, речено је на јучерашњој конференцији, јесте промовисање јединственог европског образовног програма и успостављање сарадње и размене искустава са земљама које нису чланице ЕУ.

Овај програм омогућава стипендије за студенте који желе да мастер студије заврше на универзитетима у ЕУ, а годишња стипендија износи 21.000 евра.

А. Марковић

Факултети не дају спецификацију школарина

Факултети који су неоправдано повећали цене школарине мораће да се врате на старе цене, заједнички је захтев Студентског парламента, Министарства просвете и Универзитета у Београду, чији су представници одржали у среду састанак са Зораном Лончаром, министром просвете. Школарине могу да да буду увећане само за 20 одсто, колико је износила стопа инфлације.

– Договор са састанка у Министарству просвете требало би да се оснажи одлуком Сената универзитета који ће следеће недеље имати седницу – каже Марко Милутиновић, студент проректор Универзитета у Београду.

Студентски парламент је од 10 факултета за које је сматрао да су неоправдано повећали цене студија тражио спецификацију трошкова и јуче је истекао последњи дан да факултети те податке доставе. Милутиновић каже да су до среде добили податке само од три факултета, али не оне које су тражили.

– Филозофски, Архитектонски и Рударско-геолошки факултет послали су нам обавештење у којем образлажу да су цене школарина испод реалних и да је било неопходно оволико повећање. Ми можемо и да им отпишемо да то није оно што смо им тражили – каже Милутиновић.

Он подсећа да је требало да факултети доставе податке о томе колики се проценат од школарине користи за инвестирање, колико за наставу, а колико за плате наставног особља.

Ј. Б.

Жиро-рачун за помоћ Горану из Моровића: На инсистирање великог броја „Политикних” читалаца који су се после текста „Кад очи не виде, а слуха за помоћ нема” јављали нашој редакцији, објављујемо бројеве жиро-рачуна за помоћ Горану Торбици (12) из Моровића чија породица нема средстава да га пошаље у Очну клинику „Фодоров” у Русији. Добровољни прилози могу се уплатити на динарски рачун 355-000 000 53 43 324-85 (Војвођанска банка) и на девизни рачун 355-901 0008-27, позив на број 110 106 186 (Војвођанска банка). Преко и-мејла goran.torbica@yahoo.com може се успоставити контакт са Гораном, његовом породицом и пријатељима, који му помажу да се избори са тешким обољењем очију, од кога у лакшем облику пате и његове седмогодишње сестре близнакиње Гордана и Ивана. **Ј. Л.**

Фото Д. Јевремовић

Приватни издавачи незадовољни радом Министарства просвете

Завод за уџбенике и наставна средства већ продаје своје уџбенике школама, док приватници морају да чекају одлуку о томе који су уџбеници одобрени

Уџбеници за основну школу, од првог до шестог разреда, приватних издавача још чекају одобрење Министарства просвете, док је Завод за уџбенике и наставна средства већ добио одобрења за 2008/09. годину, тврде представници Удружења издавача уџбеника и учила Србије. Они наглашавају да Завод већ продаје своје уџбенике школама, док приватници морају да чекају одлуку комисије, која ће најкасније до 15. јуна одлучити који су уџбеници добили одобрења.

Приватници сматрају да је Министарство просвете, дајући државном издавачу одобрења мимо процедуре која важи за остале, прекршило Закон о заштити конкуренције због чега ће издавачи поднети тужбу против Министарства Комисији за заштиту конкуренције.

– Сваке године у јануару представљамо наставницима школска издања, до фебруара они се одлуче по којим ће уџбеницима радити, у марту се књиге поручују да би издавачи стигли да их одштапају у довољном броју примерака у мају или јуну. И ове године школе су у марту поручиле књиге, а онда је Министарство уведло у априлу нова правила која избацују конкуренцију са тржишта – тврди Гордана Кнежевић-Орлић, из издавачке куће „Клет”.

Приватни издавачи, такође, још чека-

ју правилник и конкурс за реформисање шести разред.

– Постоји оправдана сумња да Министарство просвете и Национални просветни савет намерно одуговлаче са конкурсом да би поново елиминисали приватне издаваче и дали шансу само Заводу. Наиме, један члан Националног просветног савета запослен је у Заводу, а Милка Андрић, помоћник министра просвете, аутор је Заводове читанке за шести разред. То је очигледни сукоб интереса – каже Мирјана Милорадовић, генерални директор издавачке куће „БИГЗ паблишинг”.

Министарство просвете у јучерашњем саопштењу наводи да Закон о уџбеницима прописује да уџбенике може издавати само један издавач – Завод за уџбенике, а да је кроз правилнике о програму огледа та могућност дата и другим издавачима. Објашњено је и да је наставни план и програм за шести разред недавно усвојен на Националном просветном савету и да се чека званично објављивање у „Службеном гласнику”. Након тога биће донети правилник о програму огледа у области издавања уџбеника. Такође, у Министарству просвете истичу да Милка Андрић није члан комисије за прегледање и оцењивање рукописа, као и да се ови послови не обављају у сектору којим она руководи. „Сви одобрени уџбеници и приручници добијали су решење о коришћењу у трајању од једне школске године. Ове године је одлучено да све до сада објављене и новоприпремљене рукописе прегледа трочлана комисија с обзиром на то да је у јавности било критика одобрених уџбеника, и да су помињани плагијати”, наводи се у саопштењу.

Ј. Бековић

Ухапшен због загађења Панчева

Панчево – Пословођа пунилишта панчевачке Азотаре Новица Савић (49) који се сматра главним кривцем за еколошки инцидент који се прекјуче догодио у Панчеву, ухапшен је истог дана у вечерњим сатима. Како је за „Политику” изјавила Бранислава Вучковић, њему је Снежана Бараћ, дежурни истражни судија Општинског суда у Панчеву, по пријему нових пријава панчевачке полиције, одредила једномесечни притвор због основане сумње да је починио кривично дело изазивања опште опасности и угрожавања

живота грађана. Савић није на саслушању пред истражним судијом негирао да је грешком, уместо црева којим би се она пунила амонијачном водом, на цистерну прикључио довод за утакање азотне киселине. Према речима тужиоца, због потребе медицинског збрињавања Савића, који прима инфузију и под емоционалним је шоком, затражено је да он буде збринут у болници Централног затвора у Београду. Ово је први случај да је ухапшен неко од осумњичених за еколошке инциденте.

М. Ш.